

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt IX. a Idem in libro de Sapientia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

CAPVT VII.

Stephanus Papa.

Stephanus sanctæ Apostolicæ, & universalis Romanæ Ecclesiæ Episcopus: omnibus per diversas provincias constitutis Episcopis, in Domino salutem. Plurimum gaudemus in Domino, & in dono gratiæ ipsius gloriamur, quod fides vestra per bona opera crescit magnificè, & dilatatur amplissimè. Sed nimis affligimur, & tribulamur de vestra oppressione, super qua crebrior commeantium usque ad nos fratrum sermo perlatu est. Non oportuerat quidem ab illis, à quibus sustentari, & portari, atque honorari debueratis, tantis vos oppressionibus concuti. Quapropter necessarium est, ut remotis talium tergiversationibus, quibus venenosa malitia revelari, atque obscurari bonitas, & veritas tolet, adminiculum non modicum vobis à fidelibus impendatur, atque ab hac Apostolica Sede suffragetur, quos per divinam gratiam Christi auxilio dignum est adjuvari, ne in totius Ecclesiæ perturbationem imprudens procedat intentio, & ea, quæ à sanctis prædecessoribus nostris, & reliquis sanctis Patribus dudum fuerant prohibita, denuò reviviscant. Loci namque nostri consideratione compellimur, ea quæ ad notitiam nostram emendanda pervenerunt, propter Dominum non derelinquere, sed digna emendatione corrigere. Et si secularibus officiis ordo suus, & tradita à majoribus disciplina servanda est, quis ferat ecclesiasticos ordines temeraria præsumptione confundi, audita negligere, & emendanda non opem ferendo postponere? Audivimus enim, vos à quibusdam accusari, non tam pro vestra culpa, quam pro eorum libitu, ut vestra rapere possint: & ideo vos nimis affligi, & concuti in tantum, ut etiam à sedibus propriis pellamini, & tali occasione Ecclesiæ, facultateque vestre vastentur, ac deprudentur. Ista, charissimi, non oportet fieri, nec denuò replicari. Tamen necesse est, ut quæ toties usurpantur, sæpius replicentur, & prohibeantur. Nam quidquid in sacratis Deo rebus, & Episcopis iniuste agitur, pro sacrilegio reputabitur, quæ sacra sunt, & violari à quoquam non debent.

NOTÆ.

1. ^a *Stephanus.*] In prima collectione, *sub hoc tit. c. 7.* legitur *Idem*: sed male, cum textus hic sit *Stephani I. Pontificis*, & non *Bedæ*. Verba quæ in præsentis referuntur, reperiuntur in epistola 2. ipsius Pontificis omnibus Episcopis missa, ex qua integram clausulam transcripsi. *Stephanus hic I. Rom.*

Pontifex, creatus die 19. Aprilis anno 257. Martyriusque conatus fuit die 2. Augusti anno 260. referunt *Baron.* & *Coriolanus eo anno*. Scripsit duas epistolas, quæ extant *tom. 1. Conciliorum Biniis*, & apud *Baronium tom. 11. annal.* ex secunda transcripta fuit præses regula. Similis reperitur, in *c. nulli 12. q. 2. b. Sacrilégio*.] Sacrilégium quot modis committatur, expotui in *cap. cum sit 8. de foro compet.*

CAPUT VIII.

Augustinus.

Qui ex timore facit præceptum, aliter quam debeat, facit: & ideo jam non facit.

NOTÆ.

2. *Augustinus.*] Ita etiam legitur in prima collectione, *sub hoc tit. cap. 10.* ubi notavit

Ant. Augustinus adhuc neminem indicasse, ubi verba hujus textus reperiantur. *Gibalinus* credit, sententiam esse *D. Augustini in lib. de vera & falsa poenit. cap. 4.*

CAPVT IX.

Idem in libro de Sapientia.

Desinat peccator, quia offendens in uno præcepto, factus est omnium reus.

NOTÆ.

1. ^a *Idem.*] Ita etiam legitur in prima collectione, *sub hoc tit. c. 11.* & apud *Gratianum in c. 1. de poenit. dist. 1.* & extant verba hæc apud ipsum sanctum in *lib. de vera & falsa poenit. cap. 14.* Facit *D. Gregorius* relatus à *Gibalino in præsentis.*
2. ^b *Omnium reus.*] Hæc verba sunt *D. Iacobi in epist. canonic. c. 2.* ubi ait: *Si autem personam accipitis, peccatum operamini redargui à lege, quasi transgressores. Quicumque autem legem ser-*

vaverit, offendat autem in uno, factus est omnium reus. Quæ sententia, quatenus vera sit, difficile est, siquidem multi unum præceptum violant, cætera vero servant: ergo illius tantum rei fiunt. Aliqui apud *D. Augustinum de vera & falsa poenit. c. 14.* asserunt fieri omnium reum, qui omnia peccata dimissa, per ingritudinem quodammodo redeunt. *Glossa Lyra* & alii in dicta epistola *D. Iacobi* affirmant, fieri omnium reum, quia eandem poenam damni incurrit, sc. privationem gratiæ, charitatis, virtutum moralium, infusarum, ac ipsius gloriæ, perinde atque

quæ si omnia peccata violaret. D. August. *epist.* 29. Qui in uno, ait, offendit, factus est omnium reus, quia contra charitatem facit, unde tota lex pendet. Reus itaque sit omnium faciendo contra eam, à qua pendent omnia. D. Chrysoſtomus *homil.* 35. ait: Fit omnium reus, quia perdit Dei amicitiam, gratiam, & vitam spiritualem animæ, atque incurrit mortem spiritualem, & reatum gehennæ, perinde atque qui toto corpore armatus, exceptâ unâ parte, in illa lethalem plagam accipit, quæ illum occidit æquè ac si in cæteris omnibus plagam lethalem accepisset. Cornel. à Lapide in *d. epist. D. Jacobi*, refert ex Burgenſi, & aliis S. Jacobi tempore fuiſſe hæreſim Phariſæorum, qui cenſebant unum, aut alterum le-

gis præceptum transgredi non eſſe grave peccatum, quo Deus offenderetur, niſi omnia præcepta, aut potior eorum pars transgredederetur: contra quos aſſerit Apoſtolus, eum qui in uno offendit, fieri omnium reum, Deique offenſam & iram incurrit, utpote qui tam unum, quàm alterum præceperit; qui enim univerſam legem condidit, ſingula quoque ejus præcepta dedit. Etiam textus hic accipi poteſt de reatu pœnæ damni, quæ reſpondet averſioni, in qua conveniunt omnia peccata, licè non comitentur inter ſe. Tapia *tom. 1. catena mor.* lib. 3, g. 5. art. 5. ubi in fine etiam aliter explicat cum D. Auguſtino *ſerm. 60. de tempore. & epist. 29.* quoad detractiõnem charitatis, quæ eſt plenitudo legis.

CAPUT X.

^a Gregorius Ioanni Episcopo Conſtantinop.

Quamvis cauſæ conſideratio me movet ad ſcribendum, tamen & charitās impellit quia & ſemel, & bis ſanctiſſimo fratri meo domno Ioanni ſcripſi, ſed non ejus epistolæ recepi. Alter enim mihi ſæcularis quidam ſub ejus nomine loquebatur; quæ ſi epistolæ ejus fuerint, ego vigilans non fui, qui longè de eo aliter credidi, quàm inveni. De cauſa enim Reverendiſſimi viri Ioannis preſbyteri ſcripſeram, atque de quaſtionibus monachorum Iſauriæ, quorum unus & in ſacerdotio poſitus, in Eccleſia veſtra ſtibus caſus eſt: & reſcripſit mihi, ſicut ex nomine epistolæ agnoſco, ſanctiſſima fraternitas tua, quia neſcierit de qua cauſa ſcriberem. Ad quod ſcriptum vehementer obſtupui, mecum tacitus volvens: ſi verum dicit, quid eſſe deterius poteſt, quàm ut agantur talia contra ſervos Dei, & ipſe neſciat qui præſto eſt? Quæ enim poteſt eſſe paſtoris excuſatio, ſi lupus oves commedit, & paſtor neſcit, &c.

NOTÆ.

I. ^a Gregorius. Ita etiam legitur in prima collectione, *ſub hoc tit. cap. 1. 4.* & reperitur textus hic in ipſo Regiſtro Epistolarum D. Gregorii, *lib. 2. epist. 52.* ex qua reſtituo præſentem regulam; non tamen integram epistolam tranſcribo, quia verba, quæ ſequuntur, parum aut nihil faciunt ad præſentem regulam, in qua tantùm intendit Gregorius

docere, non excuſari Prælaturum proprium prætextu ignorantia, ſi oves pereant, cum regulariter paſtores vigilare debeant, *c. tres, 23. q. 4.* & ideo omnem cuſtodiam præſtant, *l. qui mercedem, ff. locari, ideoque Prælaturum ex negligentia teneri, docetur in cap. dictum, 81. diſt.* & in his quæ ad officium ſpectant, teneri Prælatos, & officiales ſeſe diligenter gerere, ex hoc textu, & multis inſtantiis probat Alber. Gentil. *lib. 1. Hiſpan. advocat. cap. 19.*

CAPUT XI.

^a Lucius III. Eborac. Archiep. & London. Decan. & Abbati de Filien.

Retulit nobis dil. fil. noſter I. Archidiaconus ^b Ciſtren, quod Episcopus ejus pro eo, quod decanatum; tanquam quem ſibi de jure credit competere, vindicare laborat, ipſi proſus inſeſtus, jura ipſius minuere, & quæ ad Archidiaconatum de conſuetudine, & de jure ſpectare noſcuntur, turbare, & ſubtrahere poſt appellationem ad Sedem Apoſtolicam factam non deſiſtit. Præterea homagium, & fidelitatem novam ab eo pro ſua requirit voluntate. Volentes itaque patientiæ, & juſtitia ipſius Archidiaconi paterna dilectione providere, d. v. per A. f. m. quat. in quaſita diligentius veritate, ſi eum prædeceſſori Episcopo, & ſucceſſoribus ejus fidelitatem juraffe conſiterit, jam dictum Episcopum ex parte noſtra moneatis, & Eccleſiaſtica cenſurâ nullius ap. ob. auctoritate noſtrâ cogatis, ut jura Archidiaconatus integrè poſſidere ſine contradictione, & ap. ceſſi, permittat, & ab exactione homagii, & fidelitatis omnino deſiſtat: indignum ſiquidem eſt, & à Romanæ Eccleſiæ conſuetudine alienum, ut pro ſpiritualibus facere homagium quifquam compellatur.

NOTÆ.

I. ^a Lucius III. Ita legitur in hac ſexta collectione, in prima autem, ubi *ſub hoc tit. cap. penult.* reperitur præſens textus, nulla inſcriptio ponitur, eam tamen, & integram literam reſtituo

ex cap. 2. de exceſſib. Pralat. in 2. collect.

^b Ciſtren. De Ciſtrenſi, ſeu Ciceltrenſi Angliæ Eccleſia egi in cap. 2. de corpore viſit.

^c Facere homagium. Textum hunc expoſui in cap. ex diligenti, de ſimonia, cap. 2. de jurejur.